

נעד

נטליה זורבובה

עמ' 2-4: מתווי הכנה לתערוכה "ערד", גדלים וחומרים משתנים

pp. 2-4: Studies for the exhibition "ARAD," varying dimensions and materials

ערד ורדית גרוס

דרך כפרית. עץ. ערב.

שורת הפתיחה של המחזה "מחכים לגודו" מגדירה, בשלוש הוראות תפאורה קצרות, את האווירה ששולטת על המחזה כולו. המתנה ללא תכלית, חיפוש ללא משמעות. אבסורד קיומי שמתנקז לאבסורד יומיומי.

דרך מדברית. מלון נטוש. לילה.

העבודות החדשות של נטליה זורבובה מציעות תפאורה ללא מחזה, בונות אווירה ללא מילים. הן מעניקות הוראות בימוי לתיאטרון הקיומי שלנו. אבל גם בלי מילים המחזה כבר נכתב. הוא נמצא אי שם בראש של כולנו, מוכר לנו חלקית, כמו כל תפאורה טובה הוא מעיר חלקים רדומים, מעורר נשכחות, פורט על הזיכרון הקולקטיבי שלנו. בית מלון נטוש בערד, שוק עמוס באנשים זרים, עבודות בכביש.

התפאורה מזמינה אותנו לספר סיפור שאנחנו לרגעים זוכרים אבל עדיין לא מכירים. כמו הציורים הוא מתחיל במציאות, אבל ממשיך ומתפתח במחזות הדמיון של נטליה, ממשיך ומתפתל במחזות הדמיון שלנו.

התרגלנו לחיות בתוך תפאורות. התרגלנו כל כך עד שלא תמיד אנחנו יודעים להבחין בין המציאות לבין פרשנות התפאורה שאנחנו נותנים לה. זו התפאורה המושלמת אנחנו חושבים לעצמנו: עצי דקל כפופים מעל האוקיינוס הם התפאורה המושלמת לחופשה, טירה חשוכה עמוסת נרות היא התפאורה המושלמת לרצח. שפת הים בשקיעה היא התפאורה המושלמת להצעת נישואין, שדה תעופה שומם — התפאורה המושלמת לבדידות. סצנות מסרטים ותיאטרון מתערבבות עם תפאורה לפרסומות ועם זיכרונות אמיתיים, עם התפאורה של החיים כפי שחוונו אותם.

העיר ערד משמשת את נטליה כתפאורה המושלמת לחלום ושברו. רק חלק מהציורים בתערוכה "ערד" מקורם באמת בעיר, אבל הרעיון של ערד כאוטופיה מדברית שורה על התערוכה כולה. ערד הוקמה במדבר מתוך תקווה לייצר חברה אחרת – עיר שתוכננה לפרטי פרטים על ידי אדריכלים, אשר בה בתי פטיו וגרמי מדרגות שנועדו לתת מענה לאקלים המדברי. עיר שהביאה עמה ניחוח חלוצי ויוקרתי, ומשכה אליה בעלי מקצועות מבוקשים שעברו ועדות קבלה. ערד כמודל לישראל שחלמנו עליה.

החיבור של נטליה לערד ולמדבר התחיל לפני קצת פחות מעשרים שנה, כשבעקבות אהבה עזבה את אירופה לטובת באר שבע, פנינת המדבר, עיר שהצהוב שולט בה. נטליה חלמה על המדבר עוד בשלג של רוסיה, והוא שב וצף בציורים שלה ובחלומות שלה גם היום, אחרי למעלה מעשור ביפו. הצהוב של המדבר משתלב בתוך ציורי הענק, בתוך תפאורות החיים. הוא נמצא ברקע של עבודות הרכבת הקלה בשדרות ירושלים ביפו והוא מציץ מתוך חרכי השוק בערד. גם כשהיא יוצרת מחווה לציורו של ניקיפור קרילוב על החורף בערבות רוסיה, המדבר נכנס ומשתלט על הנוף העצום, על החללים הריקים.

בעשור האחרון נטליה זרובובה מציירת מהתבוננות. יחד עם קבוצת הברביזון החדש, היא הביאה לציור הישראלי צבעוניות וחיות מסוג אחר. אחרי שנים של ציורים בגדלים קטנים ובינוניים, הציורים הנוכחיים של נטליה חורגים מגבולות הגוף וגדלים לשלושה מטר ויותר. זו ההתנסות הראשונה שלה בציורים בסדר גודל כזה, כמו חזרה לתחום עיצוב הבמה שלמדה בצעירותה. ב"ערד" היא משחררת את עצמה גם מכבלי המציאות של הציור מהתבוננות. מה שהתחיל בסקיצה מדויקת המשיך בדמיונה הפרוע. מה שהתחיל בעבודות הרכבת הקלה בשדרות ירושלים, נגמר במדבר. מה שהתחיל במלונות נטושים בדרך לים המלח, נגמר כסצנה ממותחן.

הדגמים הקטנים שמלווים את התערוכה מייצגים את הסצנות השונות: הם מפרקים אותן למישורים ומרכיבים אותן כתפאורות מוקטנות, כמקטים של בימת תיאטרון. אלו נופים שנבנים בעקבות הציור ומנסים לחקות אותו ולהרחיב אותו. יותר משהם משקפים את המציאות, הם משקפים את המציאות הציורית: מדבר שנוצר ממשטחי נייר מודבקים שנצבעו בכחול וצהוב, עמק מושלג שנבנה מנייר גלי, פרספקטיבה שבורה שמשעתקת את זו שנתפסה בציור. ניסיון לבנות עולם משלה, שמקורו בקנבס.

במובן מסוים המקטים הם המשך ניסיונה של נטליה לשבור את זווית ההתבוננות היחידה על התמונה. בין אם על ידי הפיכת הציור לפנורמי וניסיון להעניק לציור

את הזוויות והעומק של המציאות, ובין אם על ידי הרחבת הציור מעבר למרובע הציורי המקובל, נטליה מנסה לשבור את המסגרת הציורית. הדגמים המוקטנים מאפשרים גם לנו לבחור את זווית הראיה שלנו — למעלה ומהצד, בהצצה מימין או מאחור. הם מגלים לנו את העולם שמאחורי התמונה, ומאפשרים לנו להרחיב את הסצנה, לגלות עוד על המחזה. יותר משנלמד מהם פרטים חדשים על המקום בו צויר הציור, נלמד מהם פרטים חדשים עלינו — על הסיפור שאנחנו בוחרים לספר, על הזווית שבה אנחנו עומדים, על התנועה המתמדת בה אנחנו מתבוננים בעולם. אולי כך נצליח למצוא את האוטופיה שאליה אנו משתוקקים.

נטליה זורבובה, נ' 1975, מוסקבה; חיה ועובדת ביפו. בוגרת תוכנית הרזידנסי של ארטפורט לשנת 2015

בגוף ראשון נטליה זורבובה

1.

בילדותי, לפני השינה, אהבתי לדמיין את המקומות והחללים בהם ביקרתי במשך היום ולחלום איך אני מפרקת אותם, מזיזה קירות ומרכיבה אותם מחדש. זו הייתה עבורי פעולה מרגיעה. דמיינתי ונרדמתי.

2.

כילדה אהבתי מאוד את התיאטרון ואת הקסם שקורה על הבמה אחרי שהאור כבה. התחלתי לחלום על במה ללא עלילה, על סצנות קפואות – סצנות שהן רקע ולא ההתרחשות עצמה, ושמאפשרות למילים ולפעולות להיוולד בראשו של הצופה.

3.

העבודות בתערוכה נולדו לפני שלוש שנים מצורך פנימי חזק ליצר סצנות בגודל של תפאורת תיאטרון.

4.

לפני כמה זמן נתקלתי בציור שראיתי בילדות במוזיאון במוסקבה, של הצייר ניקיפור קרילוב, אמן רוסי מהמחצית הראשונה של המאה ה־19. קרילוב חלם לצייר נוף חורפי, נסע לכפר על גדות נהר טוסנה ועבד שם על ציורו במשך חודש שלם.

5.

הציור **חורף רוסי** מ־1827 הוא הציור הרוסי הראשון שצויר מהתבוננות בחורף. זהו גם אחד הציורים הראשונים בהיסטוריה של הציור הרוסי שבו מתוארים איכרים העוסקים בפעילויות יומיומיות רגילות בחיי הכפר. למעשה, הציור של קרילוב דומה מאוד מבחינה אידיאולוגית לאסכולת ברביזון הצרפתית, שהתפתחה רק שנתיים קודם לכן ביער פונטנבלו. שניהם מציירים את חיי היום יום ומעבירים את תשומת הלב מנושאים מיתולוגיים והיסטוריים, שהיו עד אז במרכז הציור, אל נושאי היום יום.

6.

למרות שהציור **חורף רוסי** צויר לפני כ־200 שנה הרגשתי שהוא מעביר רגעים של חיים, והתחלתי להעתיק אותו. הנוף עבר שינויים רבים מתחת למכחול שלי. הרגשתי שהמכחול שלי התחיל לזוז מעצמו. הנס הזה הוביל אותי ליצור מודל קטן, כדי להרגיש את הטופולוגיה של הנוף החורפי, שמעולם לא ראיתי בעיניים שלי. ככה נולדו עוד מודלים לתערוכה.

ניקיפור קרילוב, חורף רוסי, 1827
Nikifor Krylov, **Russian Winter**, 1827

חורף רוסי, 2022, שמן על בד

Russian Winter, 2022, oil on canvas

300x300

מלונות נטושים, 2020, שמן על בד
Deserted Hotels, 2020, oil on canvas
200x230

שוק ערד, שמן על בד, 2020-2021

Arad Market, oil on canvas, 2020-2021

300x320

עבודות הרכבת הקלה,
שמן על בד, 2022-2000
Light Rail Works,
2000-2022, oil on canvas
190x300

קניון ערד, 2020-2022, שמן על בד
Arad Mall, 2020-2022, oil on canvas
260x200

יפו ערב, 2020-2021, שמן על בד

Evening in Jaffa, 2020-2021, oil on canvas

150x600

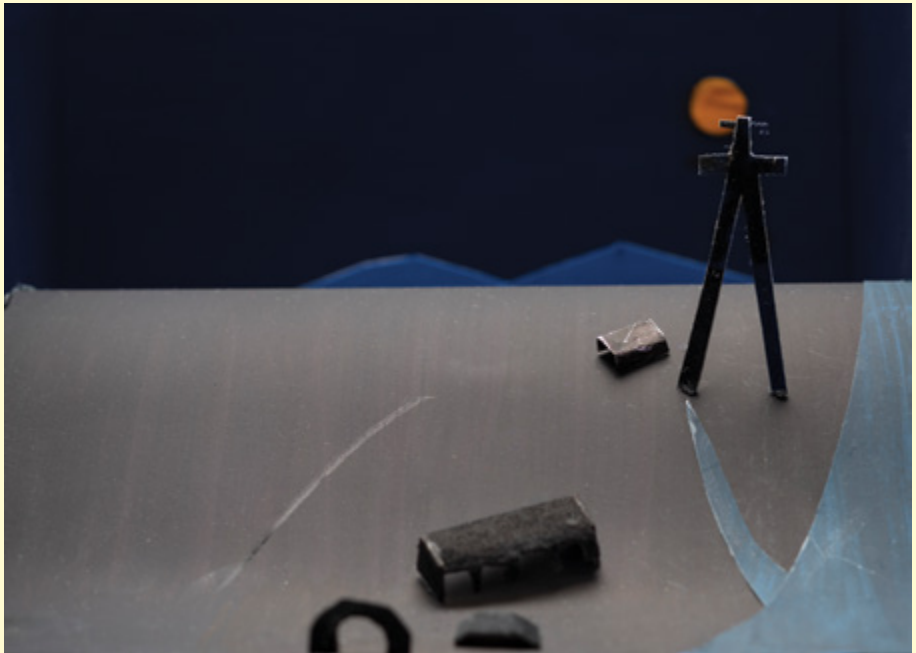

עמ' 35-40: מאקטים בהשראת הציורים בתערוכה, 2022
pp. 35-40: Maquettes inspired by the paintings in the exhibition, 2022
25X25X25

.5.

Created in 1827, **Russian Winter** was the first painting of a winter landscape by a Russian artist drawn from observation. It was also one of the first instances in the history of Russian painting where a landscape was portrayed with peasants engaged in routine chores of village life. In fact, Krylov's painting is ideologically very similar to the French Barbizon School, which developed only two years earlier in Fontainebleau. Both depict everyday life, shifting the attention from mythological and historical subjects, which until then were at the center of the painting, to the everyday.

.6.

Although **Russian Winter** was painted about 200 years ago, I felt that it conveyed moments of life, and began copying it. The landscape has undergone many changes under my brush. I felt as if my brush started to move by itself. This miracle led me to create a small model, to feel the topology of the winter landscape, which I had never seen with my own eyes. This is how more models for the exhibition were born.

IN FIRST PERSON Natalia Zourabova

.1.

As a child, before falling asleep,
I liked to imagine the places
and spaces I visited during the
day and fantasize how I would
deconstruct them, move walls,
and reassemble them. It was a
soothing pastime. I imagined
and fell asleep.

.2.

Growing up, I loved the theater
stage, the magic that happens
on stage once the lights go out.
I began dreaming of the stage
without a plot, of frozen scenes;
scenes that are a background and
not the occurrence itself, scenes
that allow words and actions to
be born in the viewer's mind.

.3.

The paintings in this exhibition
were created three years ago.
They were spawned by a strong
urge to create large paintings,
the size of a theater set.

.4.

A few years ago, I came across
a painting I saw as a child in a
museum in Moscow, by Nikifor
Krylov, a Russian artist active in
the first half of the 19th century.
Krylov dreamed of painting a
winter landscape. He went to a
village on the banks of the Tosna
River and worked there on his
painting for a whole month.

In a sense, the maquettes are a continuation of Zourabova's attempt to undermine the single perspective on the picture. She tries to break the painterly frame, whether by making the painting panoramic and trying to furnish it with the angles and depth of reality, or by expanding it beyond the traditional square. The scaled down models also allow us to choose our point of view—an upper or side perspective, peeking from the right or from behind. They reveal the world behind the picture, and allow us to expand the scene, to discover more about the play. More than new details about the place where the painting was created, they disclose new details about ourselves; about the story we choose to tell, about the vantage point we take, about our constant movement as we observe the world. Maybe this way we will be able to find the utopia for which we so long.

Natalia Zourabova

b. 1975, Moscow; lives and works in Jaffa

A graduate of Artport's 2015 Residency Program.

Krylov's painting depicting winter in the Russian prairie, the desert creeps in and takes over the vast landscape, filling every empty spot.

Over the last ten years, Zourabova has been painting from observation. As part of the New Barbizon group, she has introduced a different coloration and vivacity to Israeli painting. After years of small and medium-sized paintings, her current works exceed the boundaries of the body, rising to a height of three meters and more. This is her first attempt with paintings of this size, somewhat like a return to the stage design studies she took earlier in her life. In "Arad" she also frees herself from the shackles of reality which is at the core of painting from observation. What started with an accurate sketch, continued in her wild imagination; what started with the light rail works on Jerusalem Blvd., ended in the desert; what started with abandoned hotels on the way to the Dead Sea, ended as a scene from a thriller.

The small models that accompany the exhibition represent the various scenes: they deconstruct and reassemble them into scaled down sets, into theater stage maquettes. These are landscapes that are constructed after the painting, trying to imitate and expand it. More than they reflect reality, they reflect the pictorial reality: a desert generated by glued paper surfaces painted blue and yellow; a snow-clad valley made of corrugated paper; a broken perspective that reproduces the one captured in the painting. An attempt to build a world all her own, originating in the canvas.

vacation; a dark candlelit castle is the perfect setting for a murder; the beach at sunset is the perfect setting for a marriage proposal; a deserted airport is the perfect setting for solitude. Scenes from movies and the theater blend with commercial sets and real memories, with the setting of life as we have experienced it.

The city of Arad serves Zourabova as the perfect setting for a broken dream. Only some of the paintings in the exhibition "Arad" originated in that city, but the notion of Arad as a desert utopia inspires the entire show. Arad was established in the desert with the hope of creating a different society—a city planned in detail by architects, who built patio homes and staircases intended to correspond with the desert climate. A city that brought with it a prestigious, pioneering spirit, and attracted individuals practicing in-demand professions who were subjected to an admissions committee. Arad as a model for the Israel of our dreams.

Zourabova's connection to Arad and the desert began some twenty years ago, when she left Europe following her heart and pursuing love, and arrived in Beer Sheva—the pearl of the desert, a city dominated by the color yellow. She dreamed of the desert while still in snowy Russia, and it recurs in her paintings and dreams even today, after more than a decade in Jaffa. The wilderness yellow integrates into the monumental paintings, into the settings of life. It is in the background of the light rail works on Jaffa's Jerusalem Blvd; it peeks out from behind Arad's market. Even when she creates a tribute to Nikifor

ARAD Vardit Gross

"A country road. A tree. Evening."

These three short stage directions at the opening of Samuel Beckett's *Waiting for Godot* dictate the mood that dominates the entire play. A futile wait, a meaningless search. Existential absurdity that ends up as mundane absurdity.

A desert road. An abandoned hotel. Night.

Natalia Zourabova's new works offer decor without a play; they build an atmosphere without words, providing stage directions for our existential theater. But even in the absence of words, the play has already been written. It is somewhere in our minds, partly familiar to us, like any good setting; it awakens dormant areas, elicits distant memories, touching on our collective memory. An abandoned hotel in Arad, a market full of strangers, roadworks.

The decor invites us to tell a story that we may momentarily recall, even though we are not entirely familiar with yet. Like the paintings, it originates in reality, but continues to develop in Zourabova's imagination; continues to twist and turn in our imagination.

We have become accustomed to living in settings, so much so that we cannot always differentiate reality from the way we interpret it. We think to ourselves that it is the perfect setting: palm trees bent over the ocean are the perfect setting for a

ARAI

NATALIA ZOURABOVA